

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky, Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 13. mája 2004 bola v Bratislave podpísaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas so zmluvou uznesením č. 719 z 20. januára 2004 a súčasne rozhodla, že **ide o medzinárodnú zmluvu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky**. Prezident Slovenskej republiky zmluvu ratifikoval 4. júna 2004. Zmluva nadobudla platnosť 9. júla 2004 na základe článku VI ods. 2.

Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní (č. 394/2004 Z.z.):

Články zmluvy týkajúce sa predmetu katolíckeho náboženstva

článok II. bod 4

Katolíckeho náboženstva sa vyučuje ako jeden z povinne voliteľných predmetov v základných školách a v stredných školách v súlade s podmienkami ustanovenými právnym poriadkom Slovenskej republiky.

článok II. bod 5

Katolíckeho náboženstva sa vyučuje podľa učebných plánov a učebných osnov, ktoré schvaľuje Konferencia biskupov Slovenska po vyjadrení Ministerstva školstva SR.

článok II. bod 6

Pre tvorbu, financovanie výroby a distribúciu učebníc, metodických príručiek na vyučovanie katolíckeho náboženstva, ktoré dostali schválenie príslušnej vrchnosti Katolíckej cirkvi, platia rovnaké pravidlá ako pre tvorbu, financovanie výroby a distribúciu učebníc, metodických príručiek ostatných všeobecno-vzdelávacích predmetov.

článok III. bod 2

Ďalšie odborné, metodické vzdelávanie učiteľov katolíckeho náboženstva a poskytovanie metodicko-didaktickej služby zabezpečuje Katolícke pedagogické a katechetické centrum a Diecézne katechetické úrady ako samostatné právne subjekty Katolíckej cirkvi.

Z toho vyplýva:

- uzatvorená medzinárodná zmluva má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), preto záväzky z nej vyplývajúce musela SR ošetriť v novom školskom zákone
- za obsah vyučovania katolíckeho náboženstva zodpovedá Katolícka cirkev (obsah = rámcový vzdelávací program: učebné osnovy, obsahový a výkonový štandard, profil absolventa)
- Ministerstvo školstva (ďalej len „MŠ“) sa môže k osnovám a celému rámcovému vzdelávaciemu programu predmetu katolíckeho náboženstva vyjadriť, pripomenovať (MŠ nezasahuje do kompetencií cirkvi, SR sa touto zmluvou k tomu zaviazala)
- učebné osnovy schvaľuje Konferencia biskupov Slovenska (MŠ túto kompetenciu nemá)
- predmet náboženstva nemá štátny vzdelávací program (pretože štát nemôže zasahovať do obsahu, to je v kompetencii cirkvi), ale má rámcový vzdelávací program
- súčasťou rámcového vzdelávacieho programu predmetu sú: učebné osnovy, obsahový a výkonový štandard, profil absolventa

Rámcový vzdelávací program rešpektuje dvojúrovňovú tvorbu obsahu vzdelávania

1. centrálnu úroveň

rámcový vzdelávací program katolíckeho N/NV – cca 70% schvaľuje KBS (po spripomenovaní MŠ SR) na základe parciálnej zmluvy medzi SR a Svätou Stolicou

2. školskú úroveň
školský vzdelávací program – cca 30% garantuje erudovaný učiteľ N/NV

Názov predmetu: Katolícke náboženstvo

- názov sa používa na základe článku II. ods. 1. Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní (č. 394/2004 Z. z.), ktorý zodpovedá termínu „náboženská výchova“ a „rímskokatolícke a gréckokatolícke náboženstvo“
- Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 22. mája 2008 (Z. z. č. 245/2008) § 15 sa odvoláva na medzinárodnú zmluvu
- Vyhláška č. 390/2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 510/2004 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách: 13. V prílohe VI. časti Požiadavky na internú časť maturitnej skúšky bod 33 vrátane nadpisu znie: katolícke náboženstvo

Zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní (č. 394/2004 Z. z.):

Články zmluvy týkajúce sa katolíckeho školstva

článok I. bod 1

Katolíckou školou a katolíckym školským zariadením (ďalej len „katolícka škola“) je cirkevná škola a cirkevné školské zariadenie zriadené alebo uznané miestnym diecéznym biskupom, jeho generálnym vikárom alebo predstaveným náboženskej spoločnosti (ďalej len „príslušnou vrchnosťou Katolíckej cirkvi“) v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

článok I. bod 2

Zriaďovateľ katolíckej školy má právo menovať a odvolať jej riaditeľa v súlade s podmienkami ustanovenými právnym poriadkom Slovenskej republiky. Stanoví aj kritéria na prijatie učiteľov a vychovávateľov v zmysle výchovného zamerania katolíckych škôl a v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

článok I. bod 3

Zriaďovateľ katolíckej školy schvaľuje kritéria pre prijímanie žiakov na štúdium na katolíckych stredných školách.

článok I. bod 4

Riaditeľ školy schvaľuje vnútorný poriadok katolíckej školy v súlade s podmienkami ustanovenými právnym poriadkom Slovenskej republiky a v súlade so zásadami katolíckej výchovy a vzdelávania.

článok I. bod 5

Vyučovanie všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov na katolíckych školách svojim obsahom zodpovedá vyučovaniu všeobecnovzdelávacích predmetov a odborných predmetov na štátnych školách príslušného stupňa, druhu a typu.

článok I. bod 6

Vyučovanie na katolíckych školách sa uskutočňuje podľa učebných plánov, učebných osnov a školských výchovných programov schválených zriaďovateľom po dohode s Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

článok I. bod 7

Slovenská republika nebude požadovať, aby katolícke školy uskutočňovali také výchovné a vzdelávacie programy, ktoré nezodpovedajú katolíckej výchove a vzdelávaniu.

článok I. bod 8

Katolíckym školám sa poskytuje finančné zabezpečenie v rovnakom rozsahu ako ho majú všetky ostatné školy v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

článok I. bod 9

Katolícke pedagogické a katechetické centrum zriadené Konferenciou biskupov Slovenska a podporované Slovenskou republikou bude po dohode s Ministerstvom školstva Slovenskej

republiky zabezpečovať odborné a metodické riadenie katolíckych škôl, ako i odborné vzdelávanie a formáciu pedagogických a nepedagogických zamestnancov katolíckych škôl.

článok I. bod 10

Slovenská republika a Katolícka cirkev budú spolupracovať v procese príprave a tvorby výchovno-vzdelávacích programov v oblasti vzdelávania a výchovy v katolíckych školách.

Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 22. mája 2008 (Z. z. č. 245/2008):

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2008 okrem čl. I § 107 ods. 4 až 6, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2009, čl. I § 90 ods. 8 a 9, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2009, čl. I § 124, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2011 a čl. III 18. bodu § 4 ods. 8, 23. bodu § 5 ods. 3 až 5, § 6 ods. 3, 24. bodu § 6a ods. 3 až 7, 38. bodu § 8b a 8c, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2009.

§ 15

Vyučovanie náboženskej výchovy a náboženstva

- (1) V školách podľa tohto zákona okrem základných umeleckých škôl a jazykových škôl sa vyučuje náboženská výchova alebo náboženstvo; v materských školách sa umožňuje vyučovanie náboženskej výchovy alebo náboženstva.
- (2) Vyučovanie náboženskej výchovy alebo náboženstva zabezpečujú registrované cirkvi a náboženské spoločnosti.¹⁶⁾
- (3) Náboženská výchova sa vyučuje ako jeden z povinne voliteľných predmetov v alternácii s etickou výchovou v základných školách a v stredných školách;¹⁷⁾ v týchto školách je súčasťou štátneho vzdelávacieho programu.
- (4) Predmet náboženská výchova vyučovaný na iných ako cirkevných školách zodpovedá predmetu náboženstvo na cirkevných školách.
- (5) Vyučovanie náboženskej výchovy a náboženstva vykonáva pedagogický zamestnanec s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, ktorý má aj cirkevné poverenie podľa vnútorných predpisov cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.¹⁶⁾
- (6) V cirkevných školách sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa výchovno-vzdelávacích programov v súlade s osobitným predpisom.¹⁷⁾

¹⁶⁾ Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 394/2004 Z. z. o uzavretí Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní. Dohoda medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami a o náboženskej výchove a vzdelávaní (č. 395/2004 Z. z.).

Z toho vyplýva:

1. **podľa Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) § 15 ods. 1** sa v školách okrem základných umeleckých škôl a jazykových škôl vyučuje náboženská výchova alebo náboženstvo, **v materských školách sa umožňuje vyučovanie náboženskej výchovy alebo náboženstva.**
  - podľa plánu reformy školstva od 1. 9. 2008 začali materské školy vzdelávať podľa štátneho vzdelávacieho programu
  - školský zákon umožňuje vyučovanie, podľa ods. 5 Vyučovanie náboženskej výchovy a náboženstva vykonáva pedagogický zamestnanec s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, ktorý má aj cirkevné poverenie podľa vnútorných predpisov cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.
2. podľa citovaného zákona **§ 15 ods. 1** sa **v školách** okrem základných umeleckých škôl a jazykových škôl **vyučuje náboženská výchova alebo náboženstvo**
  - **§ 2 písmeno x)** pod pojmom škola sa rozumie škola alebo školské zariadenie = výchovno-vzdelávacia inštitúcia zriadená podľa osobitného predpisu
  - zákon predstavuje sústavu škôl v **§ 27 bod 2 písmeno f)** – školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

- podľa plánu reformy školstva od 1. 9. 2009 začnú podľa vlastného výchovno-vzdelávacieho programu aj školské výchovno-vzdelávacie zariadenia a špeciálne výchovné zariadenia
3. na základe § 7 ods. 2 citovaného zákona:
- školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy. **Zriaďovateľ si môže vyžiadať od riaditeľa školy školský vzdelávací program na schválenie.**
  - na tvorbe školského vzdelávacieho programu sa zúčastňujú škola, rodičia a miestna komunita
  - školský vzdelávací program je verejný dokument, ktorý má byť verejne prístupný (škola je verejnou inštitúciou)
4. podľa citovaného zákona § 15 ods. 6
- v cirkevných školách sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie podľa výchovno-vzdelávacích programov v súlade s vyššie citovanou zmluvou, obsah štandardov vzdelávacích programov je tvorený registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami.
5. predmet katolícke náboženstvo má nový rámcový vzdelávací program schválený Konferenciou biskupov Slovenska.
- Rámcový vzdelávací program predmetu katolícke náboženstvo pre:
    - základné školy
    - stredné školy
    - štvorročné a osemročné gymnázia
    - dvojročné nadstavbové stredné školy
  - Konferencia biskupov Slovenska na základe Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní, schválila: Kurikulum predmetu katolícke náboženstvo/náboženská výchova schválené Konferenciou biskupov Slovenska na 67. plenárnom zasadnutí dňa 28. 10 .2010 (KBS/67/28.10.2010)

Školský rok	Základná škola								Stredná škola				
2008/09	1. ročník				5. ročník				1. ročník				
2009/10	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	1.	2.	3.	4.
2010/11	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	1.	2.	3.	4.
2011/12	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8. a 9.		1.	2.	3.	4.

(povinne voliteľný predmet – po zvolení sa stáva pre žiaka povinným predmetom na celý školský rok)

Spracovala: Jana Hurajtová, KPKC – aktualizácia 2011